

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 roku w sprawie z powództwa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. przeciwko E. S. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Łęczycy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 50.000 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia 21 lipca 2005 roku do dnia zapłaty (pkt. 1) oraz kwotę 4.917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, które przedstawiają się następująco:

W dniu 13.05.2005 r. powód Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (zwaną w umowie i dokumentacji " (...) lub "Agencją") i pozwany E. S. (zwany w umowie i dokumentacji Beneficjentem) zawarli umowę nr (...) o dofinansowanie projektu (zwaną dalej "umową"), w której określono prawa i obowiązki stron wynikające z przyznania przez powodową (...) na rzecz pozwanego E. S. pomocy w ramach Programu i Uzupełnienia Programu w zakresie: 1) priorytetu: "Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym"; 2) działania: "Ułatwianie startu młodym rolnikom". W § 1 umowy wskazano, iż poniżej wymienione terminy oznaczają: -Program - Sektorowy Program Operacyjny "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006", stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006" (Dz. U. Nr 197, poz. 2032); -Uzupełnienie Programu - Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006", stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (Dz. U. Nr 207, poz. 2117); -pomoc - premia wypłacana jednorazowo młodemu rolnikowi w rozumieniu Uzupełnienia Programu; - oddział regionalny - oddział regionalny Agencji właściwy ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego prowadzonego przez Beneficjenta. W § 2 umowy pozwany oświadczył, że prowadzi gospodarstwo rolne położone w miejscowości P. nr. 33, pow. (...), woj. (...); W § 4 umowy wskazano, że powodowa (...) udzieli pozwanemu, na podstawie złożonego wniosku o dofinansowanie realizacji projektu o znaku: (...)/05 i na warunkach określonych w umowie, pomocy w wysokości 50.000,00 zł.

W § 5 ust. 1 pkt 5 umowy pozwany (Beneficjent) zobowiązał się do wypełnienia zobowiązań określonych w Programie i Uzupełnieniu Programu, a w szczególności do umożliwienia dokonania kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym, przez upoważnionych przedstawicieli Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, urzędów kontroli skarbowej oraz innych organów kontroli krajowej i Unii Europejskiej, przez okres 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy przez Agencję. Z § 6 ust. 1 pkt 3) umowy wynika, że pozwany (Beneficjent) zobowiązuje się do zwrotu pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję pomocy na rzecz (...) (pozwanego), w przypadku niewypełnienia co najmniej jednego z zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 umowy. W § 6 ust. 2 umowy strony określiły, iż w przypadku stwierdzenia zaistnienia co najmniej jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1, Agencja wzywa pozwanego (Beneficjenta) do zwrotu otrzymanej pomocy wraz z odsetkami, na rachunek określony w wezwaniu do zapłaty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. W § 10 umowy strony ustaliły, że w sprawach nieuregulowanych niniejszą umową znajdują zastosowanie między innymi przepisy: Kodeksu cywilnego i ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm); W § 11 ust. 3 umowy strony ustaliły, iż w przypadku gdy pozwany - Beneficjent nie powiadomi oddziału regionalnego (...) o zmianie jego danych osobowych (w tym danych dotyczących adresu zamieszkania), wszelką korespondencję wysłaną przez Agencję zgodnie z posiadanymi przez nią danymi, strony uznają za doręczoną.

Sąd ustalił, że w dniu 21.07.2005 r., stosownie do § 4 ust. 2 umowy, powodowa (...) dokonała wypłaty pomocy na rzecz pozwanego w kwocie 50.000,00 zł. Pismem z dnia 19.05.2010 r. znak: (...) - (...) - (...) powodowa (...) zawiadomiła pozwanego E. S. o mającej się odbyć u niego w dniu 27 maja 2010 roku o godz. 12.00 kontroli obejmującej weryfikację informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz zobowiązań zawartych w umowie o dofinansowanie projektu. W zawiadomieniu poinformowano pozwanego, że podczas kontroli wymagana jest obecność pozwanego lub wymienionego we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pełnomocnika lub osoby posiadającej pisemne pełnomocnictwo do reprezentowania pozwanego w trakcie kontroli w miejscu realizacji projektu. Przedmiotowa kontrola nie odbyła się z powodu nieobecności pozwanego. Sąd ustalił przy tym, że pozwany odebrał zawiadomienie o kontroli w dniu 1 czerwca 2010 roku. Pismem z dnia 31.05.2010 r. znak: (...) - (...) - (...), powód w związku z brakiem możliwości przeprowadzenia kontroli w miejscu realizacji projektu w ramach działania 1.2 "Ułatwianie startu młodym rolnikom" zaplanowanej na dzień 27.05.2012 r. z powodu nieobecności pozwanego, przesyłała pozwanemu dwa egzemplarze Protokołu z czynności kontrolnych celem ewentualnego wniesienia zastrzeżeń w terminie 14 dni. Pozwany odebrał przedmiotowe pismo w dniu 1 czerwca 2010 roku. W piśmie z 7 czerwca 2010 roku, pozwany wniósł o przeprowadzenie ponownej kontroli, podnosząc że nie był zawiadomiony o kontroli z dnia 27 maja 2010 roku.

Z uwagi na to, iż powodowa (...) nie posiadała aktualnego numeru telefonu pozwanego E. S., o mającej się odbyć ponownej kontroli w dniu 24.06.2010 r. powiadomiła pozwanego listem poleconym priorytetowym z dnia 17.06.2010 r. znak: (...) - (...) - (...). Kontrola ponownie obejmowała weryfikację informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz zobowiązań zawartych w umowie o dofinansowanie projektu. W ww. piśmie poinformowano pozwanego, że podczas kontroli wymagana jest obecność Beneficjenta (pozwanego) lub wymienionego we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pełnomocnika lub osoby posiadającej pisemne pełnomocnictwo do reprezentowania pozwanego w trakcie kontroli w miejscu realizacji projektu. Przedmiotowa ponowna kontrola nie odbyła się z powodu nieobecności pozwanego. Przesyłkę pocztową z zawiadomieniem o kontroli nadano do pozwanego w UP w dniu 17 czerwca 2010 roku. Przesyłka pocztowa nie została podjęta przez pozwanego. Pierwszą awizacja przesyłki nastąpiła w dniu 21 czerwca 2010 roku. Awizo powtórne w dniu 29 czerwca 2010 roku. Zwrot przesyłki do nadawcy w dniu 7 lipca 2010 roku. Przy piśmie z dnia 29.06.2010 r. znak: (...) - (...) - (...) powodowa (...), w związku z brakiem możliwości przeprowadzenia kontroli w miejscu realizacji projektu w ramach działania 1.2 "Ułatwianie startu młodym rolnikom" zaplanowanej na dzień 24.06.2010 r. godz. 10.00 z powodu nieobecności pozwanego, przesyłała dwa egzemplarze Protokołu z czynności kontrolnych celem wniesienia ewentualnych zastrzeżeń w terminie 14 dni. Przedmiotowe pismo pozwany odebrał w dniu 16.07.2010 roku. W dniu 19 lipca 2010 roku, pozwany zgłosił powodowi zastrzeżenia co do Protokołu z czynności kontrolnych z dnia 24.06.2010 roku. Sąd ustalił, że pismem z dnia 26.07.2010 r. znak: (...) - (...) - (...) doręczonego w dniu 29 lipca 2010 roku, (...) poinformowała pozwanego o nie uwzględnieniu w całości zgłoszonych przez niego zastrzeżeń do Protokołu z czynności kontrolnych, ze względu na fakt nie dokładania przez niego starań w celu umożliwienia przeprowadzenia kontroli (brak aktualnego numeru telefonu w agencyjnej bazie danych; nieobecność podczas dwóch prób przeprowadzenia kontroli w gospodarstwie rolnym pozwanego). W dniu 3 sierpnia 2010 roku, pozwany skierował do powódki ponowny wniosek o przeprowadzenie kontroli argumentując, iż dokłada wszelkich starań aby kontrola odbyła się i odbiera korespondencję. Pismem z dnia 30 listopada 2010 roku, (...) powód poinformował pozwanego o uruchomieniu procedury windykacyjnej. W dniu 22 grudnia 2010 roku, pozwany skierował do powódki pismo zatytułowane „odwołanie od decyzji z dnia 30 listopada 2010 roku”, w którym pozwany wniósł o wstrzymanie procedury windykacji należności. W piśmie z dnia 29.04.2011 r. znak: (...) (...) - (...) (o symbolu (...)) powódka przychyliła się do wniosku pozwanego w zakresie przywrócenia wniosku do ponownego rozpatrzenia przez (...) odwołania pozwanego. Podstawą decyzji było błędne i niekompletne uzasadnienie zawarte w piśmie z dnia 30.11.2010 r. znak: (...) - (...) - (...) (o symbolu (...)), powodujące konieczność wycofania tego pisma z obrotu prawnego. Pismem z dnia 15.06.2011 r. znak: (...) - (...) - (...) doręczonym pozwanemu w dniu 16 czerwca 2011 roku, (...) poinformowała pozwanego, że w wyniku przeprowadzonej oceny związania celem ze zrealizowanym projektem, przez okres pięciu lat od dnia dokonania przez powodową (...) płatności końcowej, dla projektu złożonego w ramach Działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu nr (...) - (...) - (...) stwierdzono nieprawidłowości w postaci uniemożliwienia dokonania kontroli dokumentów

lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym pozwanego przez uprawnionych pracowników (...). W piśmie poinformowano pozwanego, iż zostanie uruchomiona procedura windykacji należności w celu zwrotu wypłaconej kwoty pomocy w wysokości 50.000,00 zł powiększonej o odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję płatności końcowej. Pismem z dnia 27.09.2011 r. znak: (...) (...) - (...) powodowa (...) poinformowała pozwanego E. S., iż w wyniku dokonanej analizy odwołania dotyczącego zwrotu kwoty pomocy w okresie związania celem projektu o znaku: (...) - (...) - (...) złożonego w ramach (...) "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" w zakresie działania "Ułatwianie startu młodym rolnikom" zostało rozpatrzone negatywnie. Pismami z dnia 26.10.2011 r. znak: (...) - 206/KDz/ll, i z dnia 20.12.2011 r. znak: (...) - 206/KDz/ll, z dnia 19.01.2012 r. znak: (...) - 206/KDz/ll powodowa (...) wezwała pozwanego E. S., powołując się na § 6 ust. 2 w zw. z § 5 ust. 1 pkt 5 umowy nr (...) o dofinansowania projektu z dnia 13.05.2005 r., do zwrotu kwoty 50.000,00 zł wraz z odsetkami, w terminie 14 dni od dnia doręczenia, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów niebudzących wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy oraz koherentne zeznania świadków M. B. – Suk i J. D.. Sąd nie przeprowadził dowodu z przesłuchania pozwanego E. S., albowiem nie stawiał się on na kolejne terminy posiedzeń wyznaczone w dniach 24.09.2015 roku, 29.09.2016 roku i 6 grudnia 2016 roku, wskazując, że wzywany do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania, nie stawiał się na żadną z wyznaczonych rozpraw, a przy tym nie usprawiedliwił również swej nieobecności na przedmiotowych rozprawach w sposób wskazany w treści art. 214¹ § 1 k.p.c. Sąd z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie świadka J. S. postanowieniem z dnia 30 marca 2016 roku i 29 września 2016 roku, na podstawie art. 263 k.p.c., Sąd postanowił przesłuchać świadka w miejscu zamieszkania. W celu przeprowadzenia przedmiotowego dowodu Sąd uprzednio odraczał rozprawy i oczekiwał na polepszenie stanu zdrowia świadka. Działania powyższe nie były jednak wystarczające do przeprowadzenia wnioskowanego przez stronę pozwaną dowodu. Co więcej postanowieniem z dnia 29 września 2016 roku, na podstawie art. 242 k.p.c. Sąd postanowił oznaczyć termin na przeprowadzenie dowodu na przesłuchanie świadka do dnia 30 listopada 2016 roku z uwagi na to, że przesłuchanie świadka napotykało przeszkody o nieokreślonym czasie trwania. Pomimo prawidłowego zawiadomienia i wezwania świadka do przesłuchania nie doszło z uwagi na to, że sędzia wyznaczony do przeprowadzania dowodu nie został wpuszczony na teren posesji świadka. Sąd uznał, że takie działania świadka, stosowanie do treści art. 233 § 2 k.p.c. obciąża stronę pozwaną. Sąd uznał jednak, że pozostały materiał dowodowy pozwalał na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy. W tej sytuacji Sąd ocenił, iż dalsze wyznaczenia terminów rozprawy i próby przesłuchania świadka prowadziłyby jedynie do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Sąd podkreślił przy tym, iż pełnomocnik pozwanego nie wniósł o wpisanie zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. co do postanowień zapadłych na rozprawach w dniu 29 września 2016 roku i 6 grudnia 2016 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że powództwo jest w pełni zasadne.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji kierując się orzecznictwem SN uznał za bezzasadne wnioski o odrzucenie pozwu i skierowanie sprawy do postępowania administracyjnego. Następnie Sąd Rejonowy wskazał, że podstawę prawną dochodzonego w niniejszym postępowaniu sądowym przez powodową (...) roszczenia jest § 5 ust. 1 pkt 5 w zw. z § 6 ust. 1 pkt 3 umowy nr (...) o dofinansowania projektu z dnia 13.05.2005 roku. W § 5 ust. 1 pkt 5 umowy pozwany zobowiązał się do wypełnienia zobowiązań określonych w Programie i Uzupełnieniu Programu, a w szczególności do umożliwienia dokonania kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym, przez upoważnionych przedstawicieli Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, urzędów kontroli skarbowej oraz innych organów kontroli krajowej i Unii Europejskiej, przez okres 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy przez Agencję. Z § 6 ust. 1 pkt 3) umowy wynika, że pozwany (Beneficjent) zobowiązuje się do zwrotu pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję pomocy na rzecz (...) (pozwanego), w przypadku niewypełnienia co najmniej jednego z zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 umowy. W § 6 ust. 2 umowy strony określiły, iż w przypadku stwierdzenia zaistnienia co najmniej jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1, Agencja wzywa pozwanego (Beneficjenta) do zwrotu otrzymanej pomocy wraz z odsetkami, na rachunek określony w wezwaniu do zapłaty, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. W tym stanie rzeczy Sąd wskazał, że jak ustalono pismem z

dnia 19.05.2010 r. znak: (...)-(...)-(...) powodowa (...) zawiadomiła pozwanego E. S. o mającej się odbyć u niego w dniu 27 maja 2010 roku o godz. 12.00 kontroli obejmującej weryfikację informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz zobowiązań zawartych w umowie o dofinansowanie projektu.

W zawiadomieniu poinformowano pozwanego, że podczas kontroli wymagana jest obecność pozwanego lub wymienionego we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu pełnomocnika lub osoby posiadającej pisemne pełnomocnictwo do reprezentowania pozwanego w trakcie kontroli w miejscu realizacji projektu. Przedmiotowa kontrola nie odbyła się z powodu nieobecności pozwanego. Pozwany odebrał zawiadomienie o kontroli

w dniu 1 czerwca 2010 roku. W piśmie z 7 czerwca 2010 roku, pozwany wniósł

o przeprowadzenie ponownej kontroli, podnosząc że nie był zawiadomiony o kontroli z dnia 27 maja 2010 roku.

Z uwagi na to, iż powodowa (...) nie posiadała aktualnego numeru telefonu pozwanego E. S., o mającej się odbyć ponownej kontroli w dniu 24.06.2010 r. powiadomiła pozwanego listem poleconym priorytetowym z dnia 17.06.2010 r. znak: (...)-(...)- (...).

Przedmiotowa ponowna kontrola nie odbyła się z powodu nieobecności pozwanego. Przesyłkę pocztową z zawiadomieniem o kontroli nadano do pozwanego w UP w dniu 17 czerwca 2010 roku. Przesyłka pocztowa nie została podjęta przez pozwanego.

Pierwszą awizacja przesyłki nastąpiła w dniu 21 czerwca 2010 roku.

Awizo powtórne w dniu 29 czerwca 2010 roku. Zwrot przesyłki do nadawcy w dniu 7 lipca 2010 roku. Sąd

wskazał przy tym, że powodowa (...) podejmowała wszelkie starania mające na celu skuteczne przeprowadzenie kontroli w gospodarstwie pozwanego zgodnie z obowiązującym prawem i postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Wszelką korespondencję adresowaną do pozwanego E. S. powodowa (...) kierowała na adres wskazany przez pozwanego (Beneficjenta) w §11 ust 1 umowy.

Zgodnie z postanowieniem § 11 ust 3 umowy, korespondencję wysyłaną na posiadany przez powodową (...) adres, strony powinny uznawać za doręczoną.

Uwzględniając powyższe Sąd Rejonowy przyjął, że pozwany posiadał wiedzę o planowanej przez (...) kontroli, co najmniej od dnia złożenia

prośby o ponowne przeprowadzenie kontroli, tj. od dnia 04.05.2010 r., w związku z tym powinien spodziewać się korespondencji z (...) związanej z jej przeprowadzeniem, a jednak dwukrotnie awizowana przesyłka dotycząca drugiej

kontroli wyznaczonej na dzień 24.06.2010 r., czyli prawie miesiąc po pierwszym terminie kontroli, nie została przez

niego odebrana.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika pozwanego Sąd wskazał, że stosownie do § 10 ust.

1-3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie trybu kontroli realizacji projektów i programów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (Dz. U.

Nr 90, poz. 602) mającego zastosowanie w przedmiotowej sprawie, na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm) do której to ustawy strony odwołały się

w § 10 umowy z dnia 13.05.2005 roku o terminie oraz zakresie planowanej kontroli zawiadamia się podmiot, u którego ma być przeprowadzona kontrola, na co najmniej 5 dni przed rozpoczęciem kontroli.

Przepisu ust. 1 nie stosuje się do kontroli, o których mowa w art. 51 pkt 1 ustawy przeprowadzanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006".

W przypadku kontroli, o których mowa w ust. 2, podmiot, u którego ma być przeprowadzona kontrola, zawiadamiany jest o jej terminie i zakresie nie wcześniej niż 48 godzin przed planowaną kontrolą.

Również z K. Procedur (...) "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006" wynika, iż: "Pracownik Wydziału/Sekcji ds. (...) i Przygotowania Dokumentacji/Samodzielne S. ds. (...) i Przygotowania Dokumentacji (StPOD) powiadamia wnioskodawcę/pełnomocnika telefonicznie o terminie i zakresie kontroli nie wcześniej niż 48 godzin przed jej przeprowadzeniem.

W przypadku, gdy w danych do kontaktu wnioskodawca/pełnomocnik nie podał numeru telefonu lub nie udało się z nim telefonicznie skontaktować, o terminie i zakresie kontroli należy powiadomić wnioskodawcę/pełnomocnika poprzez wysłanie listu poleconego priorytetowego, nie wcześniej niż 4 dni przed jej przeprowadzeniem, a dodatkowo wysłanie powiadomienia faxem, jeżeli został podany numer lub inną alternatywną metodą np.: e-mail (nie wcześniej niż 48 godzin przed jej przeprowadzeniem) - pismo P-2a/04".

Sąd uznał, że z uwagi na to, iż powodowa (...) nie posiadała aktualnego numeru telefonu pozwanego E. S., o mającej się odbyć kontroli w dniu 24.06.2010 r. zmuszona była powiadomić pozwanego listem poleconym priorytetowym z dnia 17.06.2010 r. znak: (...)-(...)- (...).

Wskazał również, iż ww. pismo (...) z dnia 17.06.2010 r. znak: (...)-(...)- (...)-

(...) skierowane do pozwanego E. S. (wysłane listem poleconym priorytetowym) zostało wysłane w dniu 17.06.2010 r. (a zatem co najmniej na 4 dni przed planowanym prowadzeniem kontroli) i po raz pierwszy awizowane w dniu 21.06.2010 r., co oznacza, iż potencjalnie w tym dniu tj. 21.06.2010 r. (na 3 dni przed planowaną kontrolą) pozwany miał możliwość powzięcia informacji o planowanej na dzień 24.06.2010 r. kontroli. Sąd uznał przy tym wyjaśnienia pozwanego i zeznania świadka M. M. dotyczące braku skrzynki na listy, jak również stwierdzenie nieobecności w miejscu zameldowania, czyli pod adresem korespondencyjnym wskazanym w umowie, nie stanowiły obiektywnych okoliczności, usprawiedliwiających uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli w gospodarstwie rolnym, tym samym powodowa (...) miała podstawy do uznania, że pozwany utrudniał przeprowadzenie kontroli. Z uwagi na treść umowy, to pozwany miał obowiązek odbierać kierowaną do niego przez powódkę korespondencję. Zwłaszcza po powzięciu wiedzy, że powódka zamierza w jego gospodarstwie przeprowadzić kontrolę. Zaniechania pozwanego w tym zakresie nie mogą obciążać powódki. Sąd wskazał także, że wprowadzenie krótkiego terminu na zawiadomienie o planowanej kontroli miało przede wszystkim na celu uwzględnienie w takim przypadku elementu swoistego "zaskoczenia" pozwanego zamierzoną w stosunku do niego kontrolą. W przeciwnym wypadku, jak się wydaje, można zaryzykować twierdzenie, że gdyby zawiadomienie o terminie kontroli dokonywane było z dużym wyprzedzeniem, przeprowadzana kontrola traciłaby wiele ze swoich celów. Sąd zwrócił także uwagę na fakt, że świadek M. M. zeznała również, że tunele wzniesione zostały po innym adresie (w innym gospodarstwie) niż wskazany w umowie tj. pod adresem (...). Tymczasem w umowie pozwany wskazał, że prowadzi gospodarstwo rolne położone w miejscowości P. nr. 33, pow. (...). Wzniesienie tuneli w innym gospodarstwie niż to na jakie pozwany uzyskał dofinansowanie obarcza jedynie pozwanego. W ocenie Sądu Rejonowego konsekwencją takiego postępowania pozwanego jest uznanie naruszenia § 5 ust 1 pkt 5 umowy, a na podstawie § 6 ust 1 pkt 3. żądania zwrotu udzielonej pomocy. W związku z powyższym Sąd I instancji stwierdził, iż pozwany E. S. nie wypełnił zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 umowy nr (...) o dofinansowania projektu z dnia 13.05.2005 r. polegającym na umożliwieniu dokonania kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym przez upoważnionych przedstawicieli (...) w okresie 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy przez Agencję (tj. w tym przypadku do dnia 21.07.2010 r.), co skutkowało zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 umowy obowiązkiem zwrotu otrzymanej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję pomocy na rzecz pozwanego. Z tych przyczyn Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie 1 wyroku. O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. art. 359 § 2, art. 481 § 2 k.c. w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 umowy nr (...) o dofinansowania projektu z dnia 13.05.2005r. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego wobec niestosowania przepisów ort. 61 § w zw. z ort 471 kodeksu cywilnego,
2. naruszenie praw człowieka pozwanego przez wydanie orzeczenia naruszającego przepisy ort. 32 ust, 1, 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art.20 i 41 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
3. mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów postępowania, w szczególności:
 - a) art. 328§ 2 kodeksu postępowania cywilnego przez sporządzenie uzasadnienia wyroku bez wskazania i wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia,
 - b) art. 233§ 1 kodeksu postępowania cywilnego przez dowolną ocenę materiału dowodowego , bezpodstawną odmowę uznania wiarygodności zeznań świadka M. M. (2), brak oceny argumentów pozwanego zawartych w jego odwołaniu, pisma o ponowne przeprowadzenie kontroli gospodarstwa oraz dowodów na jego właściwą uprawę,
 - c) obrazę ort. 214 § 1 k.p.c. wobec przeprowadzenia rozprawy, mimo podstaw do jej odroczenia, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;
 - d) art. 233§2 w zw. z art.242 k.p.c. skutek obciążenia pozwanego negatywnymi skutkami braku przesłuchania świadka J. S., mimo właściwego udokumentowania przez świadka niemożności stawienia w sądzie i

przesłuchania, nierozpoznanie „wniosków o uchylenie postanowienia o przesłuchaniu Świadka w miejscu zamieszkania oraz o wznowienie przewodu sądowego, a w konsekwencji wszystkich uchybień- nierozpoznanie istoty sprawy.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa z zasądzeniem od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łęczycy innym składzie z pozostawieniem rozstrzygnięcia o kosztach procesu za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie, pominięcie lub oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych przez stronę pozwaną i pełnomocnika procesowego pozwanego (załączonych do ww. apelacji) jako spóźnionych, z uwagi na to, że ich powołanie w sprawie przed Sądem I instancji było możliwe (zawnioskowane dowodowo dokumenty pochodzą z 2010 r. i z 2013 r.) oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodowej (...) zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem powództwa.

Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia, niekwestionowane również przez stronę apelującą, w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w treści niniejszego uzasadnienia.

Efektom kontroli instancyjnej jest zmiana wynikająca z nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd I instancji, iż pozwany uchybił obowiązkowi wynikającemu z § 5 ust. 1 pkt. 5 umowy zawartej w dniu 13 maja 2005 roku uniemożliwiając dokonanie kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym przez upoważnionych przedstawicieli (...) w okresie 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy przez Agencję, co skutkowało obowiązkiem zwrotu otrzymanej przez pozwanego pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia wpłacenia przez Agencję pomocy na rzecz pozwanego.

Sąd Okręgowy ograniczy się jedynie do tych zarzutów, które skutkowały zmianą zaskarżonego wyroku. Rację ma strona apelująca podnosząc, że Sąd błędnie uznał, że pozwany nie spełnił wymogów wynikających z zawartej umowy z uwagi na dwukrotną nieobecność w miejscu kontroli. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. dwukrotnie podjęła próbę przeprowadzenia kontroli na miejscu realizacji inwestycji. Informacja o terminie pierwszej kontroli została przesłana do pozwanego pismem z dnia 19 maja 2013 r., w którym termin kontroli został wyznaczony na dzień 27 maja 2010 r. Pismo zostało odebrane przez pozwanego E. S. dopiero w dniu 1 czerwca 2010 r. Z uwagi na to, iż powodowa (...) nie posiadała aktualnego numeru telefonu pozwanego E. S., o mającej się odbyć ponownej kontroli w dniu 24.06.2010 r. powiadomiła pozwanego listem poleconym priorytetowym, który nadano w UP w dniu 17 czerwca 2010 roku. Przesyłka pocztowa nie została podjęta przez pozwanego. Pierwszą awizacja przesyłki nastąpiła w dniu 21 czerwca 2010 roku, zaś awizo powtórne w dniu 29 czerwca 2010 roku. Zwrot przesyłki do nadawcy w dniu 7 lipca 2010 roku. Z okoliczności tych wynika zatem, że strona powodowa nie dopełniła obowiązku poinformowania pozwanego o terminie kontroli przed jej przeprowadzeniem. Informacja o terminie pierwszej kontroli została bowiem doręczona pozwanemu już po tym terminie, a informacja o drugiej kontroli została doręczona pozwanemu w trybie art. 139 k.p.c. w dniu 6 lipca 2010 roku, a zatem również po terminie zaplanowanej kontroli. O ile bowiem pismo, w którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. informowała o tym terminie pozwanego zostało nadane w UP w dniu 17 czerwca 2010 roku, to nie zostało mu jednak skutecznie doręczone przed wyznaczonym terminem kontroli. Błędnie Sąd I instancji uznał przy tym, że skoro pismo to zostało wysłane w dniu 17 czerwca 2010 roku, a zatem co najmniej na 4 dni przed planowanym prowadzeniem kontroli i po raz pierwszy awizowane w dniu 21 czerwca 2010 roku, to potencjalnie w tym dniu pozwany miał możliwość powzięcia informacji o planowanej na dzień 24 czerwca 2010 roku kontroli. Wskazać należy, że warunkiem uznania skutecznego doręczenia przesyłki w myśl art. 139 k.p.c. jest jego dwukrotna awizacja, albowiem dopiero wtedy stwarza domniemanie faktyczne zapoznania się z treścią oświadczenia woli. Datą doręczenia pisma dokonanej zgodnie z art.

139 § 1 jest data jego odebrania przez uprawniony podmiot lub data, w której upłynął termin do jego odbioru, jeżeli adresat przed jego upływem nie zgłosił się po jego odbiór (uchw. SN(7) z 10.5.1971 r., III CZP 10/71, OSNCP 1971, Nr 11, poz. 187). W tym stanie rzeczy skoro druga awizacja została dokonana w dniu 29 czerwca 2010 roku, to należało uznać, że termin do odbioru przez pozwanego pisma zawierającego informację o terminie kontroli zaplanowanej na dzień 24 czerwca 2010 roku upłynął bezskutecznie dopiero w dniu 6 lipca 2010 roku i dopiero w tym dniu istniała podstawa do uznania skutecznego doręczenia przesyłki pozwanemu. Tym samym nie można było przyjąć, iż pozwany miał możliwość dowiedzenia się o planowanej na dzień 24 czerwca 2010 roku kontroli. Brak było bowiem podstaw do uznania poinformowania pozwanego o terminie kontroli, gdy pismo zostało wysłane, ale nie zostało skutecznie doręczone przed terminem kontroli. Sposób poinformowania pozwanego o planowanej kontroli uniemożliwił zatem pozwanemu dopełnienie obowiązku obecności

w trakcie jej przeprowadzania. W tych okoliczności brak było podstaw do zarzucenia pozwanemu uchybienia obowiązkowi wynikającemu z § 5 ust. 1 pkt. 5 umowy zawartej w dniu 13 maja 2005 roku skutkującego obowiązkiem zwrotu otrzymanej przez pozwanego pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia wpłacenia przez Agencję pomocy na rzecz pozwanego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo. Zmiana wyroku w zakresie roszczenia głównego skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji. O kosztach tych należało orzec w oparciu o art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Skoro zatem pozwany wygrał sprawę należało zwrócić mu poniesione przez niego koszty, które obejmowały kwotę 2400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono również na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzono od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustaloną na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 z późn. zm.).